Marcel LUCA
Chinta roială

Pentru foarte multă lume, faptul că savantul Alexander Foreeman a murit în urma unui infarct, în timp ce juca o partidă de poker, constituie un amănunt anecdotic. De altfel, acesta a fost, poate, cel mai bizar om de ştiinţă din câţi a cunoscut secolul nostru. Nu pentru că aducea prea puţin cu imaginea pe care ne-o facem îndeobşte despre cei care trudesc însăilând complicatele formule ale Cunoaşterii, ci pentru că a fost un aventurier în sensul cel mai complet al cuvântului. A trecut furtunos prin viaţă, fascinat când de o idee explozivă prin nonconformismul ei, când de o afacere, uneori destul de murdară, când de o femeie a cărei existenţă sinuoasă a traversat grăbită Hong-Kongul, Marsilia şi Dakarul, pentru a sfârşi inexplicabil în apele metalice ale golfului Hudson. L-am cunoscut pe Al, pe când îşi construia modelul matematic al teoriei sale despre universurile simetrice bidimensionale. Întrucâtva mă speria omul acesta care, după o noapte de beţie, dovedea a doua zi o energie de multe ori tiranică, căci controla cu exigenţă gălăgioasă aproape toate operaţiunile de lucru, spre disperarea programatorilor. Îl vedeam mai îmblânzit doar atunci când, cu mâinile în buzunarele halatului, privea minute întregi curgerea silenţioasă a benzilor magnetice sau zvâcnetul cartelelor perforate. Imediat după ce şi-a publicat lucrarea, "s-a îmbătat porceşte" cum obişnuia să spună. Parcă îl văd cum în noaptea aceea, spre stupefacţia "lumii bune" din uriaşul salon al Hiltonului, s-a urcat pe masă, măturând cu piciorul cupele de şampanie pentru a-şi expune teoria şi pe înţelesul unor "capete pătrate": - Înţelegi, madam' - se adresa el mai mult unei matroane care-şi tremura speriată guşile suprapuse la o masă în apropierea noastră -, înţelegi, madam', în universul ăsta cu două dimensiuni, lumile stau, dracu' ştie de ce, două câte două, simetric, cum ai sta dumneata în faţa oglinzii şi curg inexorabil spre linia aceea de contact, pentru a dispare... Dispar... Unde?! Ce se întâmplă cu lumile acestea în care timpul - timpul pe care voi îl consumaţi aiurea - curge altfel?... Oh, nu te şterge pe frunte cu şerveţelul, madam' - murdăreşti şi şifonezi cine ştie ce univers raţional! Ha, ha, ha!... M-a luat, cu forţa aproape, în sala de joc. Era un pasionat al pokerului, aşa că în seara aceea, beat cum era, a pierdut aproape tot ce câştigase în ultimii doi ani de muncă intensă. La ultimul tur la care mai putea merge, părea că îşi revenise. Nu mai fuma ca până atunci şi un soi de nepăsare brutală îi strălucea în ochii negri, în timp ce-şi închidea carnetul de cecuri. A luat cărţile încet, filându-le îndelung. Din spatele lui, am văzut pe rând o rigă de treflă, un as de treflă... un valet de treflă, un nouar de cupă şi un decar de... treflă. Trebuia să-şi încerce şansa. A intrat, decartând nouarul de cupă. Când a luat cartea, a aprins o ţigară, începând, încetişor, să fileze. Nu ştiu de ce, dar când am zărit colţul negru al damei, poate unde o doream cu aceeaşi ardoare ca el, am ştiut că-i intrase dama de treflă. Aşa era! Am făcut eforturi aproape supraomeneşti să nu mă trădez: avea chintă roială la rigă! L-am văzut însă pe Al crispându-se tot mai vizibil. Partenerii de joc îl studiau concentraţi. El nu înceta să-şi fixeze cartea care-i intrase. O descoperise aproape cu totul, şi atunci am început să desluşesc şi eu: cele două imagini ale damei păreau că alunecă, la început imperceptibil, apoi tot mai vizibil, spre linia oblică de la mijloc, care le intersecta. Alb ca varul, Alexander puse cartea pe masă şi cu toţii am fost martorii dispariţiei rapide a peliculei pe care erau fixate imaginile. În câteva secunde, mai rămăsese vizibilă o dungă oblică, vag tremurătoare, care se şterse şi ea în cele din urmă. Când ne-am ridicat privirile de pe triunghiul de plastic, acum de un alb mat, Alexander Foreeman continua să-l privească cu o stăruinţă care nu mai avea un scop anume. Murise.